

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

GOSPODA

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

O tym, że gościnność zawsze była naszą cechą narodową, najlepiej świadczy rozwój znaczeniowy słowa GOSPODA. Nazwa GOSPODA to jedno z tych słów, które mają najwięcej poświadczeń w dawnych tekstach. Znajduje się je w najstarszych polskich zabytkach piśmienniczych, przede wszystkim w rotach sądowych, ale - uwaga! - w innym znaczeniu niż to, które znamy dzisiaj. W XIV-XV w. GOSPODA był to 'czyjś dom, siedziba gospodarzy majątku - bo słowo gospoda u zarania polszczyzny, a i wcześniej jeszcze, w prasłowiańszczyźnie, oznaczało po prostu 'gospodarze; pan i pani domu, państwo'. Na przestrzeni wieków znaczenie nazwy GOSPODA ulegało wielokrotnym przekształceniom: GOSPODA była zatem 'domem własnym gospodarzy', 'miejszem pobytu', 'domem mieszkalnym', 'mieszkaniami', 'schronieniem', 'gościńią', 'kwaterą dla gości', 'stancją', 'pokojem na wynajem', 'karczmą', 'zajazdem'.